

Z HISTORIE OBCE

Následující řádky nemají ambici být vyčerpávajícím pojednáním o historii obce. Budou zmíněny především ty skutečnosti, které mohou být pro výběr heraldických figur do znaku obce inspirující.

První zmínka o Lomnici je v písemných historických pramenech učiněna v roce 1339. Tehdy od krále Jana Lucemburského přijal Mikuláš Winkler, bratr Trosta z Kynšperka, jako manství městečko Falknov (Sokolov) se statkem Lomnice. Mikuláši Winklerovi postoupil uvedený majetek Jan Nothaft (+ 1354). Po Mikulášovi Winklerovi dědil jeho syn Tomáš. Ten však neměl dědice a tak se do držení Sokolova dostal jeho strýc Trost z Kynšperka, který v roce 1363 postoupil získaný majetek králi a císaři Karlovi IV. Tím se Sokolov s příslušenstvím stal komorním statkem a byl připojen ke královskému hradu Loket. Sokolov byl králi pak zastavován. Někdy v polovině 15. století se dostal do dědičného držení Šlikům.

Před rokem 1480 byl vlastníkem Sokolova Mikuláš Šlik, který zde vystavěl zámek. Zemřel v roce 1522 a dědicem se stal syn Volf. Příští století zde hospodařili jeho dědicové. Jan Albin Šlik se aktivně účastnil stavovského povstání v letech 1618 – 1620. Po bitvě na Bílé hoře byl jako volený stavovský zemský direktor souzen, shledán vinným a 5. dubna 1621 hrdelní komisí odsouzen ke ztrátě hrdla, cti a statků. Protože utekl ze země a nebyl zatčen, tak byl dán do klatby a jeho jméno přibito na šibenici. Císařskou rezolucí z 27. září 1627 byl bývalý majetek Jana Albina Šlika postoupen Otovi z Nostic. A to statek Doupov a panství Sokolov, jehož součástí byla i část vsi Lomnice. V držení Nosticů zůstal Sokolov a s ním i Lomnice až do konce patrimoniální správy v roce 1850, kdy správa vrchnostenská byla nahrazena správou státní zřízením okresních úřadů. Nosticové byli i nadále držiteli velkostatku.

Lomnice nebyla celá v držení Šliků, protože se jako držitelé dvora a rytířského statku připomínají příslušníci rodu Vorreiterů (Sebald - 1523, Merten – 1525, Christof – 1568). V roce 1568 Kryštof Vorreiter z Lipnice prodal svůj statek v Lomnici Šlikům.

V Lomnici stojí původem gotický a později mnohokrát přestavovaný kostel sv. Jiljí. Připomíná se již v roce 1361 jako farní. Právo podací (t. j. jmenovat (podávat) faráře) uplatňovali dílem český král a dílem Nothaftové sezením na Falknově a Kynžvartě. V letech 1371 – 1412 podával faráře do Lomnice pouze český král. Ten právo podací postoupil jako léno držitelům hradu Boršengrýn (resp. Kynžvart), jak svědčí zápis z roku 1392 (tehdy Zikmund Huller), V roce 1400 podával faráře do lomnice Hynčák Pluh z Rabštejna na Kynžvartě. Kynžvart se pak dostal do majetku pánů z Plavna, kteří držitelé také hrad Bečov a jako jeho vlastníci podávali faráře i do Lomnice (pak i Šlikové). Fara v průběhu třicetileté války zanikla a byla v roce 1661 obnovena, ale od roku 1672 podřízena sokolovskému arciděkanství. Fara byla znovu zřízena až v roce 1852.

O JMÉNU

V průběhu historie bylo možné zaznamenat následující podoby názvu obce: *Lompcz* (1339), *in Lompez* (1361), *in Lompnicz* (1364), *in Lonycz* (1365), *Lomnicz* (1369 – ok. 1405), *zu Lobnycz* (1392), *Lamptz* (1397), *in Lompcz* (1412), *zu Kirchenlampcz* (1429), *Lamptz*, *Nothaftisches Lehen* (1454), *Lamtz* (1464), *zu Lamnicz* (1522), *Lamptz* (1523), *Lambcz* (1525), *Lompcz* (1525), *ve vsi Lobs*, *ve vsi Lomniczy* (1553), *zu Lamptz* (1568), *Lambnitz* (1587), *Landtz* (1654), *Lanz*, *ehedem Lambs am Bache gleiches Namens* (1758), *Lanz*, *Dorf an dem Lanzer Bache* (1847), *Lomnice*, *Lanz* (1854 úředně česky a německy). Jazykovědci vykládají význam názvu obce takto: Tato ves dostala jméno Lomnice podle potoka, nad nímž byla založena, jak svědčí i jeho jméno Lanzbach. Místní jméno Lomnice je odvozeno zpodstatňující příponou *-ice* ze staročeského přídavného jména *lomná*, tj. „voda lomozná, hlučná, popřípadě vytékající z lomů nebo s tokem lomeným“. Lomnici u Sokolova bude nejlépe vyhovovat výklad o „lomeném“ potoku.

O SVATÉM JILJÍ

Sv. Jiljí, kterému je zasvěcen lomnický gotický kostel, žil na přelomu 7. a 8. století jako poustevník ve francouzské Provinci. Podle legendy se živil mlékem laně. Později založil nedaleko města Arles klášter, na jehož místě bylo nad jeho hrobem zřízeno opatství Saint-Gilles. Ke světcovým předním atributům patří laň, jelení paroží a šíp. Vše se váže k legendě, která vypráví jak král při lovu v místě kde žil poustevník Jiljí, vystřelil z kuše či luku do houští na laň, či jelena a pak na mýtině zastihl světce, jak vlastním tělem chrání laň (jelena) a má oním vystřeleným šípem probodenou dlaň a lovecké psy nějakou zázračnou silou drží mimo dosah zvířete.

O ERBECH NOTHAFTŮ, ŠLIKŮ A NOSTICŮ

Nothaftové patřili k nejstarším a nejmocnějším ministeriálním rodům, které ve 13. století podílely na kolonizaci Chebska. Nothaftové drželi hrad Wildstein (Skalná). Jejich rodovým erbem byl zlatý štít s modrým břevnem (tak Johann Siebmacher, New Wapenbuch, Nürnberg 1605, tab. 78). Ve znaku obce Skalná (okr. Cheb) je erb Nothaftů uváděn jako stříbrný štít s černým břevnem. Tuto kombinaci heraldických tinctur lze mít za chybnou. Znak Skalné vznikl někdy ve 30. letech 20. století. Nebyl nikdy oficiálně schválen k užívání (tehdy v kompetenci ministerstva vnitra). Protože pro barevnost nothaftovského erbu nebyla žádná opora v české heraldické literatuře, tak barevnost skalského znaku byla určena na základě chybné interpretace pečeti Albrechta Nothafta z roku 1298 a 1317, kde je hladký štít s břevnem pokrytým kosmým a šikmým šrafováním (mřežováním). Hladký štít byl zcela nepřesně a chybně posouzen jako stříbrný a mřežování jako černá barva a to na základě způsobů grafického vyjádření heraldických tinctur, které však bylo ustáleno až v 18. století, ale to neexistovalo na přelomu 13. a 14. století, z kterého pochází pečeť Albrechta Nothafta.

Šlikové (Schlick) původem ze Saska patřili k chebskému měšťskému patriciátu. Díky Kašparovi Šlikovi (+ 1449), který získal universitní právní vzdělání v Bologni a stal se významným královským a císařským úředníkem Zikmunda Lucemburského, se rod významně povznesl a zařadil se mezi přední rody království. S povýšením do hraběcího stavu (1437 říšský hraběcí stav „zu Bossano“) a po obdarování panství Holíč (1438) získal Kašpar Šlik pro svůj rod i polepšení rodového erbu. Ve složitém čtvrceném štítě se středním štítkem se původní rodový erb uplatnil ve 2. a 3. poli, které bylo červené se stříbrným hrotem a v každém poli kruh opačných barev.

Nosticové (Nostitz) pocházeli z Horní Lužice, kde se připomínají již ve 13. století. V první polovině 16. století se dostávají do Čech, kde jsou přijati do českého panského stavu (1631 linie Rieneck, 1651 říšský hraběcí stav Nostitz-Rieneck). Jejich základním rodovým erbem byl v modrém štítě zlatý stoupající půlměsíc a k němu nahoře přiléhající vztyčené odkloněné stříbrno-červeně šachované kančí zuby. Uvedená znamení se uplatnila v 1. poli složitého hraběcího erbu.

O ZNAKU ČESKÉHO KRÁLE

Za vlády Přemysla Otakara II. došlo ke konstituování znaku Českého království, kterým byl stříbrný, dvouocasý, zlatě korunovaný a ozbrojený lev v červeném štítu. Barvami českého krále, království, Čech a nakonec i barvami národními se staly červená a bílá.